gemeente Dalfsen

RAADSVOORSTEL
status: **A**

Agendapunt:	**5**
Onderwerp:	Verordening Leerlingenvervoer
Commissie:	11-5-2009, nr. 8
Raadsvoorstel:	7-4-2009, nr. 4
Portefeuillehouder :	dhr. T. de Vries
Beleidsterrein:	onderwijs en educatie
Programma:	onderwijs
Ter inzage (o.m.) :	- Evaluatie leerlingenvervoer 2009 - Wijzigingsverordening VNG
Informant:	E. van Assem E. e.vanassem@dalfsen.nl T. (0529) 48 83 27

Voorstel:
Vaststellen van de Verordening Leerlingenvervoer

Inleiding:
In 2003 heeft de laatste grote wijziging van de verordening leerlingenvervoer plaatsgevonden. Inmiddels zijn er door de VNG opnieuw aanpassingen voorgesteld in de modelverordening.

In het collegeakkoord is aangegeven dat het college alert is op de bekostiging van het leerlingenvervoer. Dit is een goede aanleiding om de verordening en het beleid voor leerlingenvervoer tegen het licht te houden. Het leerlingenvervoer is geëvalueerd, de evaluatie is als bijlage van dit raadsvoorstel bijgevoegd.

Naar aanleiding van de evaluatie heeft het college besloten om beleidsregels vast te stellen voor de uitvoering van het leerlingenvervoer. De beleidsregels zijn op 1 mei 2009 van kracht geworden.

Beleidskader en rol gemeente:
In artikel 4 van de Wet op het primair onderwijs (WPO), de Wet op de expertisecentra (WEC) en de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) is vastgelegd dat de gemeenteraad een regeling voor het leerlingenvervoer vast moet stellen.

In de verordening leerlingenvervoer is vastgelegd wanneer aanspraak gemaakt kan worden op bekostiging van de vervoerskosten. Met bekostiging wordt niet alleen bedoeld het verstrekken van een vergoeding, maar dit kan ook betekenen het verzorgen van vervoer. De VNG heeft een modelverordening opgesteld, deze wordt door de gemeente als basis voor de verordening leerlingenvervoer gebruikt.

Alternatieven
De raad is bevoegd om de regels voor het leerlingenvervoer vast te stellen binnen de kaders van de WPO, de WEC en de WVO. Tot nu toe is daarvoor een verordening vastgesteld die gebaseerd is op de modelverordening van de VNG. Het leerlingenvervoer is een open eind regeling, wat inhoudt dat er geen budgetplafond ingesteld kan worden. Indien er volgens de verordening recht op leerlingenvervoer bestaat is het college van burgemeester en wethouders eraan gehouden dat dit wordt verstrekt.

Kostenbeheersing is mogelijk door het aanpassen van de verordening. Er zijn voorbeelden van gemeente die een onkostenvergoeding verstrekken voor eigen vervoer als niet met het openbaar vervoer gereisd kan worden. Pas als eigen vervoer niet mogelijk is kan gebruik gemaakt worden van het aangepast vervoer. Deze aanpassing zou een groot beroep doen op de ouders en past niet binnen het uitgangspunt van het college dat de lasten niet onevenredig op de ouders mogen worden afgewenteld.

Uit de evaluatie leerlingenvervoer is gebleken dat de uitvoering van de verordening redelijk soepel gebeurt. Om de uitvoering goed af te stemmen op het door het college gewenste beleid en om de rechtmatigheid van de uitvoering te vergroten zijn er beleidsregels vastgesteld.

Er zijn een aantal alternatieven voor de verordening waaruit kan worden gekozen:

<u>Aanpassen van de verordening op huidige werkwijze</u>
De huidige werkwijze kan worden opgenomen in de verordening, aangepast vervoer zal dan een meer prominente plaats innemen. Omdat er vaak sprake is van maatwerk is het echter onmogelijk om de verordening zo op te stellen dat al het maatwerk er in is opgenomen.

Gevolgen
Het leerlingenvervoer is een open eind regeling, waarvan de kosten de afgelopen jaren behoorlijk zijn gestegen. Door primair aangepast vervoer toe te kennen zullen de kosten blijven stijgen. Meer kinderen komen ook in aanmerking voor het aangepast vervoer, omdat het maatwerk nauwelijks in de verordening te vatten is.

<u>Volledige hervorming van het leerlingenvervoer</u>
Er zijn gemeenten die er voor gekozen hebben om ouders een vergoeding te verstrekken voor het zelf vervoeren van hun kind(eren). Pas als eigen vervoer niet mogelijk is wordt gebruik gemaakt van aangepast vervoer.

Gevolgen
De ouders krijgen een financiële tegemoetkoming, maar worden verder volledig verantwoordelijk voor het vervoer van hun kinderen. Hiermee kan bezuinigd worden, maar dit vraagt een zeer grote inspanning van de ouders. Het leerlingenvervoer is nu efficiënt geregeld door het combineren van ritten. Wanneer eigen vervoer gestimuleerd wordt is het aan de ouders of er gecombineerd wordt.

<u>Gedeeltelijk aanpassen van de verordening</u>
Door de verordening gedeeltelijk aan te passen en beleidsregels op te stellen voor de toepassing van de verordening kan het gemeentelijk beleid voor het leerlingenvervoer nader worden uitgewerkt.
Omdat begeleiding van kinderen naar school een behoorlijke belasting van ouders is, kan gekozen worden voor een maximale reistijd voor de ouders, bijvoorbeeld maximaal 3 uur per dag.

Om de belasting voor kinderen die naar het speciaal onderwijs of naar een speciale school voor basisonderwijs gaan niet te vergroten kan er voor gekozen worden om het advies van de adviescommissies zonder nadere toelichting over te nemen bij kinderen tot 12 jaar. Bij voortgezet speciaal onderwijs geldt het zelfstandig openbaar vervoer als voorziening. Wanneer de adviescommissie aangepast vervoer adviseert wordt een medisch advies aangevraagd. Beide adviezen worden meegenomen in de beoordeling of een leerling in aanmerking komt voor aangepast vervoer.

Gevolgen
Het grootste deel van de kinderen die gebruik maken van het aangepast vervoer zijn leerlingen van het (voortgezet) special onderwijs of van speciale scholen voor basisonderwijs. Deze kinderen hebben vaak

beperkingen waardoor het zelfstandig reizen met het openbaar vervoer een grote belasting is, zeker als er een overstap is. Van deze kinderen wordt tot zij 12 jaar zijn niet verwacht dat zij zelfstandig met het openbaar vervoer reizen als de adviescommissie aangepast vervoer adviseert.

Drempelbedrag
In de VNG verordening wordt in artikel 11 bepaald dat er een vergoeding op basis van openbaar vervoer wordt verstrekt indien de afstand tot dichtstbijzijnde toegankelijke school meer dan 6 kilometer is. In de verordening van de Gemeente Dalfsen is onderscheid gemaakt tussen basisonderwijs en een speciale school voor basisonderwijs. Voor basisonderwijs was de grens 6 kilometer, maar voor een speciale school voor basisonderwijs was de afstandsgrens vastgesteld op 2 kilometer. Ook voor het (voortgezet) speciaal onderwijs was in artikel 15 het afstandscriterium op 2 kilometer gesteld.

Hiervoor is destijds gekozen omdat bij een speciale school voor basisonderwijs geen sprake was van vrije schoolkeuze. Inmiddels mogen ouders in theorie zelf kiezen waar hun kind naar school gaat. Ouders mogen zelf bepalen of zij hun kind op het basisonderwijs of op een speciale school voor basisonderwijs onderwijs laten volgen. Wanneer in 2011 het passend onderwijs volledig is ingevoerd zal dit nog meer het geval moeten zijn.

De wijziging van het aantal kilometers van twee naar zes kilometer heeft geen gevolgen voor het recht op leerlingenvervoer, omdat alle speciale scholen voor basisonderwijs en speciaal onderwijs op meer dan 6 kilometer afstand liggen. Wel heeft het gevolgen voor de eigen bijdrage voor ouders van leerlingen in het speciaal basisonderwijs. Deze was € 264,- en zou verhoogd worden naar € 433,50, gelijk aan de eigen bijdrage voor basisonderwijs.

Naast het wijzigen van de kilometergrens kan het drempelbedrag voor alle kinderen in het gezin worden geheven. In de huidige verordening kan het drempelbedrag eenmaal per gezin worden geheven.

Gevolgen
In de praktijk vinden ouders niet dat zij een keuze hebben als het gaat om de keuze voor een speciale school voor basisonderwijs. Het verhogen van de eigen bijdrage voor deze ouders zal daarom veel weerstand oproepen. Deze wijziging zou ook tot gevolg hebben dat de verordening niet met terugwerkende kracht kan worden ingevoerd, invoering met terugwerkende kracht kan alleen als er geen negatieve gevolgen voor de aanvragers zijn. Invoering met terugwerkende kracht per 1 mei 2009 is gewenst om de verordening voor het schooljaar 2009-2010 van kracht te laten zijn. Aanvragen voor dit schooljaar kunnen vanaf begin mei worden ingediend.

Advies
De voorgestelde wijzigingen zijn:

1. Tekstuele wijzigingen
De door de VNG voorgestelde wijzigingen in de modelverordening worden overgenomen. Dit betreffen juridische en tekstuele wijzigingen. Enkele begrippen en artikelen zijn eenvoudiger omschreven. Daarnaast wordt het mogelijk om voor een langere periode het leerlingenvervoer toe te kennen. De exacte wijzigingen zijn te vinden in de “wijzigingsverordening VNG” in de bijlage.

2. Begeleiding naar speciale school voor basisonderwijs voor kinderen van 9 jaar en ouder
Van kinderen vanaf 9 jaar oud wordt verwacht dat zij zelfstandig met het openbaar vervoer kunnen reizen. Omdat wij van mening zijn dat dit niet altijd geldt voor de kinderen die naar het speciaal basisonderwijs gaan wordt voor deze kinderen de mogelijkheid geboden om ook begeleiding te bekostigen als zij 9 jaar of ouder zijn.

3. Reistijd begeleider
Eén van de redenen waarom er redelijk soepel met de verordening wordt omgegaan is dat er geen grenzen zijn die gesteld worden aan de reistijd van de begeleider. Het college heeft uitgesproken dat de lasten van het leerlingenvervoer niet onevenredig op de ouders mogen worden afgewenteld. Daarom wordt gekozen voor een maximale tijdsduur van drie uur die gemoeid mag zijn met het begeleiden van leerlingen van en naar school. Dit is naast de maximale enkele reistijd van anderhalf uur voor een leerling opgenomen in de verordening.

4. Beleidsregels
Uit de evaluatie van het leerlingenvervoer is gebleken dat in Dalfsen redelijk soepel met het beleid wordt omgegaan. Hiervoor waren tot nu toe geen beleidsregels opgesteld. Het college heeft inmiddels beleidsregels voor het leerlingenvervoer vastgesteld. Deze worden van kracht per 1 juni 2009, de ingangsdatum van de nieuwe verordening.

Voorgesteld wordt om de verordening leerlingenvervoer te wijzigen en daarin de volgende aanpassingen op te nemen:

1) De voorgestelde tekstuele wijzigingen van de VNG overnemen. Hierdoor wordt de verordening tekstueel en volgens de huidige jurisprudentie aangepast. Het wordt mogelijk om voor meerdere jaren of voor de hele schoolperiode leerlingenvervoer aan te vragen.
2) Kinderen die naar een speciale school voor basisonderwijs gaan kunnen ook als zij ouder zijn dan 9 jaar in aanmerking komen voor begeleiding.
3) De maximale reistijd van de begeleider te bepalen op 3 uur per dag.

Financieel kader:
Past binnen de begroting. De voorgestelde wijzigingen kunnen een positieve uitwerking hebben op de kosten, in die zin dat de kosten minder stijgen. Een daling van de kosten wordt niet verwacht.

Communicatie:
De verordening zal worden gepubliceerd in KernPUNTEN. Daarnaast worden de wijzigingen in de begeleidende brief bij de aanvragen voor schooljaar 2009-2010 opgenomen.

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,	de secretaris-directeur,
L.V. Elfers	drs. H. Zwart